

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

Ruminative Response Scale (RRS)

Filip Raes¹ & Patricia Bijttebier²

ORIGINELE REFERENTIE(S)

Treynor, W., Gonzalez, R., & Nolen-Hoeksema, S. (2003). Rumination reconsidered: A psychometric analysis. *Cognitive Therapy and Research*, 27, 247-259. (oorspronkelijk Engelstalige versie)

Raes, F., Schoofs, H., Hoes, D., Hermans, D., Van Den Eede, F., & Franck, E. (2009). 'Reflection' en 'brooding' als subtypes van rumineren: een herziening van de Ruminative Response Scale. *Gedragstherapie*, 42, 205-214. (Nederlandstalige versie)

DOEL

De RRS is een zelfrapportage-instrument en meet ruminatieve gedachten en handelingen ten aanzien van neerslachtigheid en depressieve gevoelens (d.i. emotiegericht rumineren) bij respondenten van 18 jaar en ouder.³

BESCHRIJVING

De RRS bestaat uit 22 items. Respondenten duiden aan de hand van een 4-puntenschaal, gaande van *bijna nooit* (1) tot *bijna altijd* (5), aan hoe vaak ze een

¹ Centrum voor Leerpsychologie en Experimentele Psychopathologie, Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen, KU Leuven; Met de steun van het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek – Vlaanderen (FWO), project G.0339.08.

² Onderzoeksgroep Klinische Psychologie, Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen, Katholieke Universiteit Leuven

Correspondentieadres: Filip Raes, Katholieke Universiteit Leuven, Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen, Centrum voor Leerpsychologie en Experimentele Psychopathologie, Tiensestraat 102; B-3000 Leuven, België. Tel +0032 (0)16 32 58 92, Fax: +0032 (0)16 32 60 99, e-mail adres: filip.raes@ppw.kuleuven.be

³ Om emotiegericht (depressief) rumineren bij kinderen te meten, is een uitgebreide versie van de Children Response Style Questionnaire (CRSQ; Abela, Vanderbilt & Rochon, 2004) voorhanden. Deze versie werd ontwikkeld door Verstraeten, Vasey, Raes en Bijttebier (2010). Ze laat eveneens toe reflection en brooding subscores te berekenen en kan kosteloos bekomen worden bij Patricia Bijttebier (patricia.bijttebier@ppw.kuleuven.be).

aantal dingen denken of doen wanneer ze neerslachtig of depressief zijn. Naast een totaalscore (22 items), focust men recent meer en meer op een subset van tien items uit de RRS, die zich verdelen over twee subschalen, Reflection en Brooding, elk bestaande uit vijf items. De 12 resterende items worden dan niet meer gebruikt omdat ze inhoudelijk te veel overlap vertonen met depressieve klachten.

ACHTERGROND

De RRS werd oorspronkelijk ontwikkeld door Nolen-Hoeksema en collega's (Nolen-Hoeksema & Morrow, 1991; zie Raes et al., 2003). Later verscheen er een licht aangepaste versie, waarin vier items uit de oorspronkelijke RRS werden vervangen (Treyner et al., 2003). Het is deze herziene RRS waarover dit stuk handelt (zie Raes et al., 2009). De subschalen Reflection en Brooding krijgen in onderzoek steeds meer aandacht. Brooding lijkt daarbij vooral het meest maladaptieve aspect uit te maken van rumineren. De rol van Reflection is minder duidelijk. Als we al het recente onderzoek ter zake samenleggen is het verantwoord te stellen dat het reflectieve rumineren (vaak) relatief minder maladaptief is, maar daarom nog niet (steeds) noodzakelijk 'adaptief' (Raes et al., 2009).

AFNAME EN SCORING

De RRS kan afgenomen worden in 5 tot 10 minuten. Er zijn geen omkeeritems. Optellen van de items 1, 3 t/m 19, en 23 t/m 26 levert de totaalscore op. Om de scores op de subschalen Reflection en Brooding te bekomen dienen respectievelijk de items 6, 10, 11, 17 en 18, en 9, 12, 13, 24, en 26 opgeteld te worden. De Nederlandse RRS-lijst bestaat uit 26 items, omdat vier items uit de hoger vermelde eerdere versie van de RRS, die niet in de herziene RRS werden weerhouden, toch behouden bleven (items 2, en 20 t/m 22; Nolen-Hoeksema & Morrow, 1991; Raes et al., 2003). Met de Nederlandse lijst van 26 items kunnen zo de oorspronkelijke 22-item RRS score, de herziene 22-item RRS score, alsook de brooding en reflection subscores berekend worden.

PSYCHOMETRISCHE EIGENSCHAPPEN

Normen

Raes et al. (2009) rapporteren gemiddeldes van 40.8 ($SD = 10.8$), 8.6 ($SD = 2.8$), en 10.1 ($SD = 3.1$) voor respectievelijk de totaalscore (22 items) en de subschalen Reflection (5 items) en Brooding (5 items) in een steekproef bestaande uit Vlaamse studenten ($N=432$). Voor een groep depressieve patiënten (ambulant) ($N=22$) bedragen deze waarden 58.5 ($SD = 11.2$), 10.5 ($SD = 3.0$), en 15.0 ($SD = 2.7$).

Betrouwbaarheid

De interne consistentie (Cronbach's alpha) voor de 22-item RRS is uitstekend (.90), en die voor de twee 5-item subschalen Reflection en Brooding voldoende: respectievelijk .75 en .78.

Validiteit

Confirmatorische factoranalyses op de subset van 10 items ondersteunen het 2-factorenmodel Reflection–Brooding (Schoofs et al., 2009) en beide factoren zijn matig gecorreleerd (.42) (Raes et al., 2009). Zowel de totaalscore als de beide subschalen vertonen goede convergente validiteit, zoals blijkt uit verbanden met theoretisch verwante constructen. Wat discriminante validiteit betreft, is het vooral de Brooding schaal die samengaat met (prospectieve) depressieve klachten en andere depressiegerelateerde constructen (Schoofs et al., 2009).

GEBRUIKSWAARDEN

De RRS is het meest gebruikte instrument door onderzoekers om ruminatie te meten. Het wordt ook frequent in therapie-onderzoek gebruikt om de effecten van therapieën en interventies op rumineren te testen (zie bijv. Watkins et al, 2007). In die zin vormt het evalueren van de voortgang van individuele (depressie)behandelingen, die zich in bijzonderheid richten op de aanpak van rumineren, een belangrijke gebruikswaarde van de RRS.

BESCHIKBAARHEID

De RRS kan kosteloos bekomen worden bij Filip Raes (filip.raes@ppw.kuleuven.be); of zie de Appendix bij Raes et al. (2009).

LITERATUUR

- Abela, J.R.Z., Vanderbilt, E., & Rochon, A. (2004). A test of the integration of the response styles and social support theories of depression in third and seventh grade children. *Journal of Social and Clinical Psychology, 5*, 653-674.
- Nolen-Hoeksema, S., & Morrow, J. (1991). A prospective study of depression and posttraumatic stress symptoms after a natural disaster: The 1989 Loma Prieta earthquake. *Journal of Personality and Social Psychology, 61*, 115-121.
- Raes, F., Hermans, D., & Eelen P. (2003). De Nederlandstalige versie van de Ruminative Response Scale (RRS-NL) en de Rumination on Sadness Scale (RRS-NL). *Gedragstherapie, 36*, 97-104.
- Schoofs, H., Hermans, D., & Raes, F. (2010). Brooding and reflection as subtypes of rumination: Evidence from confirmatory factor analysis in nonclinical samples using the Dutch Ruminative Response Scale. *Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment, 32*, 609-617.
- Verstraeten, K., Vasey, M.W., Raes, F., & Bijttebier, P. (2010). Brooding and reflection as components of rumination in late childhood. *Personality and Individual Differences, 48*, 367-372.

Watkins, E., Scott, J., Wingrove, J., Rimes, K., Bathurst, N., Steiner, H., Kennell-Webb, S., Moulds, M., & Malliaris, Y. (2007). Rumination-focused cognitive behaviour therapy for residual depression: A case series. *Behaviour Research and Therapy*, *45*, 2144-2154.